

Gestaltningssprogram

Hängbjörken 1-7 och Hörningsnäs 1:1 m.fl.

2024-03-27 KS-2020/1722

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND OCH SYFTE	s.2
2. KOMMUNALA BESLUT OCH UNDERLAG	s.4
3. PLATSENS SAMMANHANG	s.6
4. STADSBYGGNADSIDÉ	s.8
5. PLANFÖRSLAG	s.10
6. GESTALTNING AV KVARTERSMARK	s.14
Bebyggelsens utformning	
Gårdsmiljöer	
Bebyggelse mot Centralvägen	
Bebyggelse mot Kolonilotterna	
Bebyggelse mot Apelvägen	
7. GESTALTNING AV ALLMÄN PLATS	s.17
8. GESTALTNING AV FÖRSKOLA OCH FÖRSKOLEGÅRD	s.19
Bebyggelsens utformning	
Förskolegård	

Orienteringskarta, planområdet markerat med röd prick. Urban Minds

Gestaltningssprogram för detaljplan Hängbjörken 1-7 och Hörningsnäs 1:1 m.fl. i kommundelen Sjödalen.

Gestaltningssprogrammet har tagits fram av samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning i samarbete med Lindberg Stenberg Arkitekter, ÅWL Arkitekter och Urban Minds.

1. Bakgrund och syfte

Planområdet är beläget i nära anslutning till Huddinge centrum och ligger i gränzonen mellan en nyttillkommande tätare kvartersstruktur och befintlig lägre bebyggelse i form av lamellhus och villor. Storängen, där planområdet ingår, föreslås utvecklas till en tät stadsdel med fokus på bostäder, centrumändamål och service. Planen syftar till att tillskapa flerbostadshus i ett centralt och kollektivtrafikhärläge i samband med att Huddinge växer.

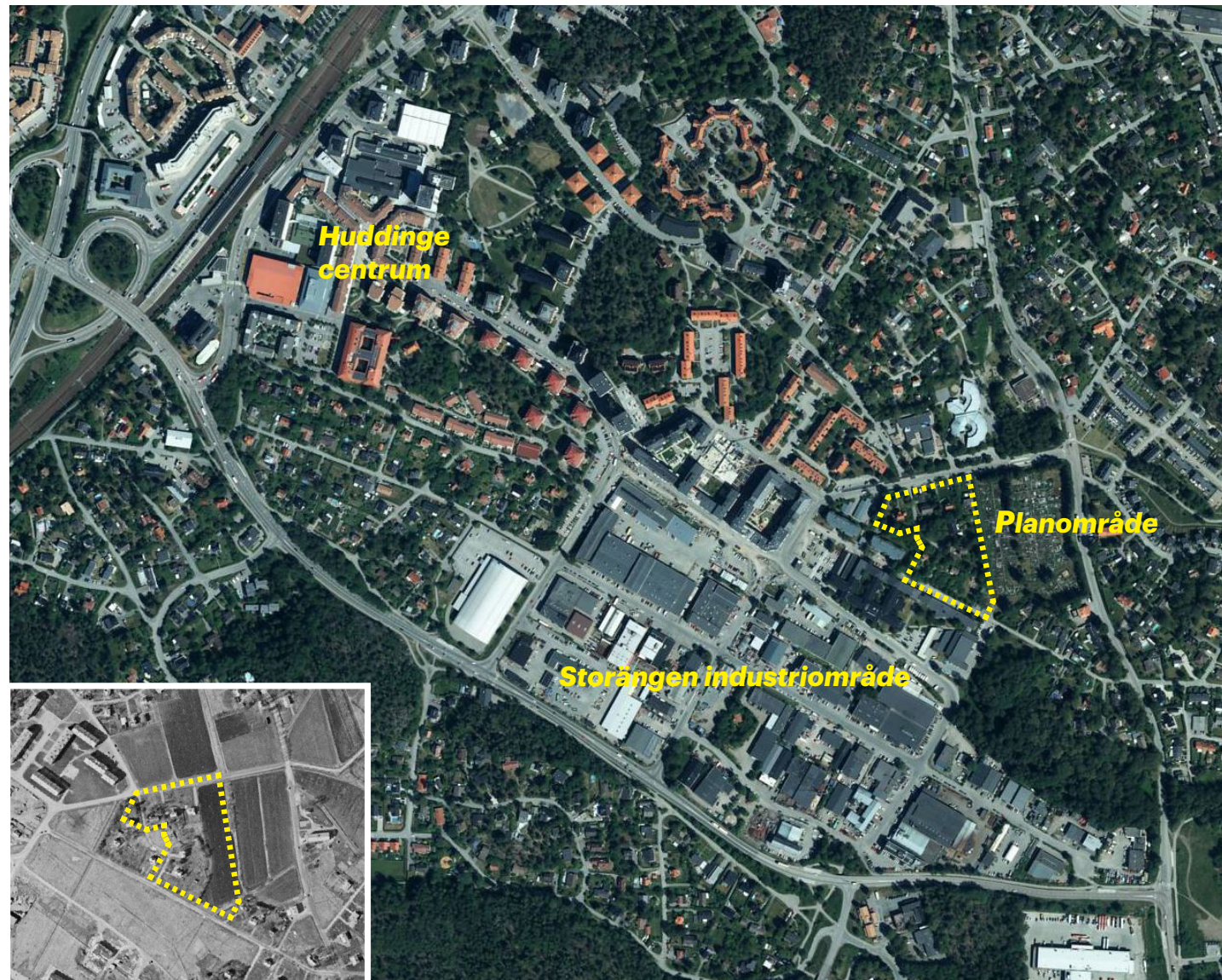
Gestaltningens syfte

Gestaltningens syfte är att illustrera och tydliggöra detaljplanens intentioner och fastighetsägarens ambitioner.

Gestaltningens program utgör en bilaga till genomförandeaftalet/exploateringsaftalet samt ett stöd för att följa projektets intentioner genom hela processen fram till bygglov.

Gestaltningens program beskriver och konkretiserar principerna för stadsrummets och bebyggelsens utformning. Principer formuleras för användning av material, färger, vegetation och andra element som ger området och bebyggelsen önskad karaktär.

Gestaltningens program utgör ett underlag och ökar förståelsen av innehållet i plankarta och planbeskrivning och ska framgent även stödja områdets fortsatta utveckling, så att bebyggelsen behåller och utvecklar sin specifika karaktär och identitet.

Historisk karta från 1960-talet

Flygfoto över Huddinge centrum och Storängen industriområde

2. Kommunala beslut och underlag

Översiktsplan

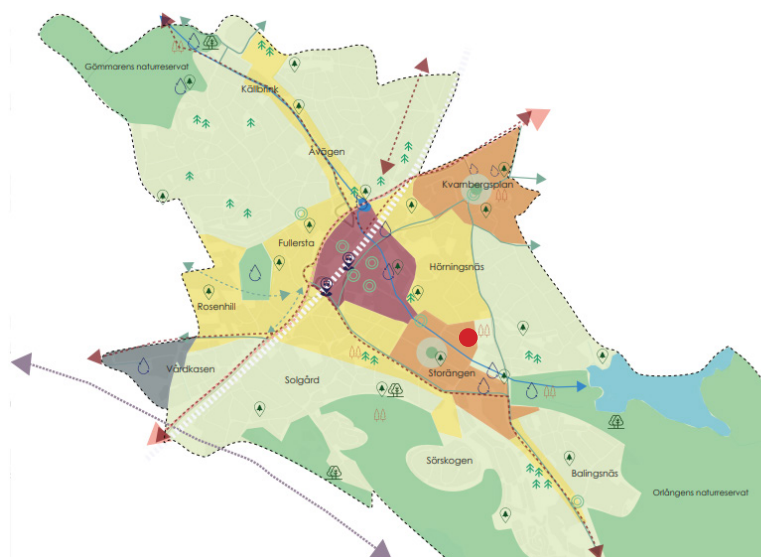
I Översiktsplanen för Huddinge kommun (antagen 2014) är Storängen, där Hängbjörken ingår, angivet som ett exploateringsområde inom den yttre stadskärnan tillhörande Huddinge C. Ny bebyggelse ska vara både tilltalande och erbjuda en bra boendemiljö. Trygga och tillgängliga miljöer ska skapas, med mötesplatser för alla. Stadsmiljöer ska vara överskådliga och befolkade, och barriärer ska brytas.

I Huddinge kommuns revidering av översiktsplanen, ÖP 2050, som vid dags datum inte ännu har fått laga kraft, anges planområdet som ett stadsutvecklingsområde för större förändring. Enligt översiktsplanen ska ny bebyggelse främst tillkomma i dessa områden.

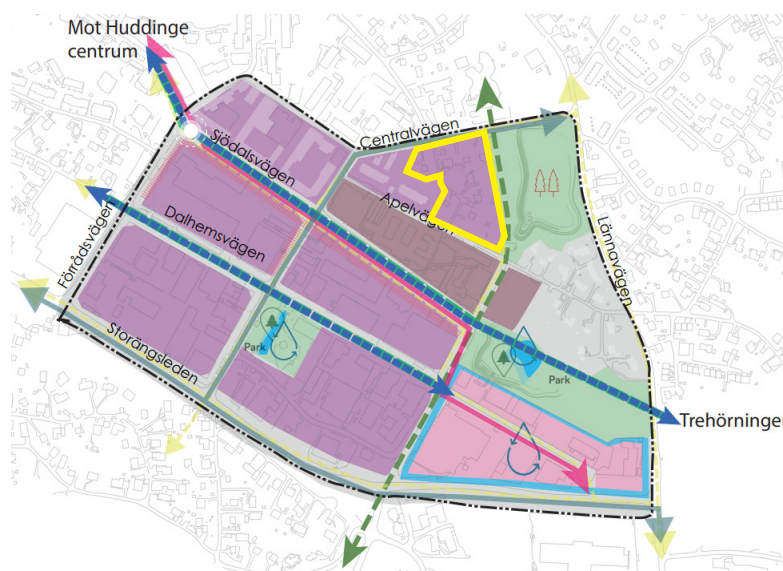
Utvecklingsplan för Centrala Huddinge

I utvecklingsplanen för centrala Huddinge (godkänd december 2021) är Storängen utpekad som ett stadsutvecklingsområde för större utveckling. En större utveckling innebär att det är inom detta område en stor del av den kommande bebyggelsen ska tillkomma. I Storängen föreslås det högre hushöjder för att dra nytta av läget nära spårstationer och god tillgång på kollektivtrafik. En tätare bebyggelse jämfört med andra delar av Sjödalen föreslås.

I utvecklingsplanen framgår att bebyggelsen inom Storängen varierar mellan 5-10 våningar. Ny bebyggelse består främst av flerbostadshus blandat med arbetsplatser och samhällsservice. Stor vikt ska läggas på att skapa levande stadsmiljöer samt tillgängliga offentliga miljöer i form av exempelvis torg och parker.

Utvecklingsplan centrala Huddinge, planområdet markeras med rött

Utvecklingsplan centrala Huddinge, omvandling Storängen. Planområdet markerat med gul linje

Pågående planeringsprojekt i Storängen

I anslutning till planområdet finns flera pågående planarbeten som syftar till att omvandla det tidigare industriområdet till en attraktiv blandstad i anslutning till Huddinge centrum. Söder om planområdet pågår en detaljplan, Etapp 3 Aspen, där möjlighet för en grundskola, förskola, idrottshall samt bollplan prövas. Ytterligare söderut pågår två detaljplaner, etapp 2 samt etapp 4, där en tätare bebyggelse om 5-8 våningar med enskilda inslag av bebyggelse uppemot 16 våningar planeras. Inom dessa planer förelås i huvudsak bostäder men även förskolor, centrumändamål och park.

I takt med byggandet sker även en förnyelse av gatumiljön och de allmänna platserna inom området, allt för att skapa en urban och välkomnande plats för boende och besökare. Omvandlingen är en del av den större utveckling som centrala Huddinge står inför.

Huddinge arkitekturstrategi

Huddinge kommuns arkitekturstrategi bygger på att alla projekt, vare sig det är stora stadsbyggnadsprojekt, ombyggnader eller kompletteringar i befintlig miljö liksom andra åtgärder i bebyggelsemiljön ska genomgå två huvudsteg: Utgå ifrån platsen och utveckla platsen. Strategin bygger på sex olika teman som ska beaktas för att skapa attraktiva och levande stadsmiljöer. Teman är det publika rummet, historiska spår, skala och täthet, rörelser och stråk, gröna och blåa rum samt inkluderande rum.

Visionsbild över Storängen. Planområdet markerade i gult, Huddinge kommun

3. Platsens sammanhang

Planområdets läge, målpunkter och värden

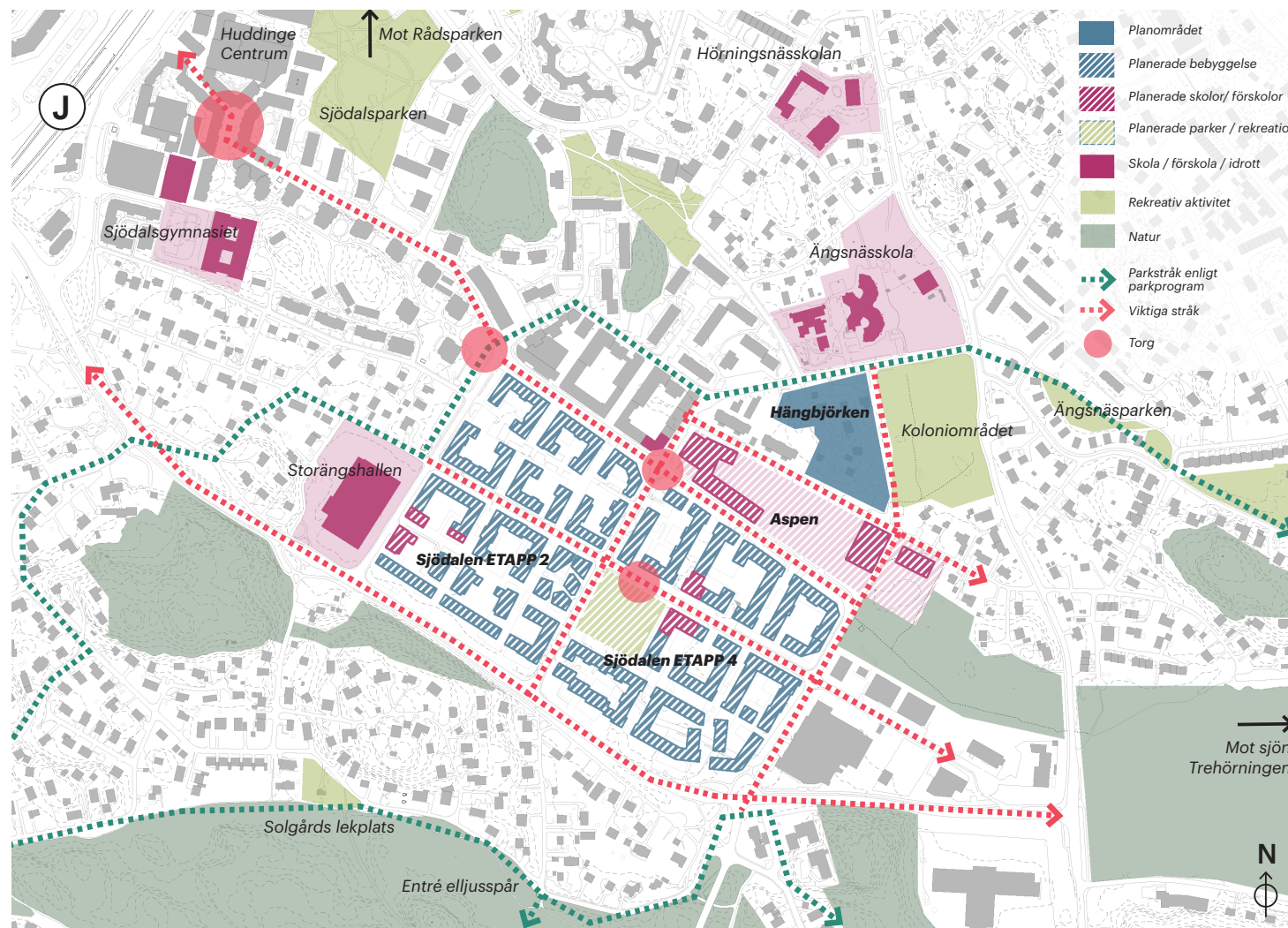
Historiskt sett har Storängen präglats av jord- och skogsbruksmark. Området är i dagsläget huvudsakligen bebyggt med verksamheter och industrilokaler. Planområdet är bebyggt med ett antal villor från olika tidsepoker och präglas till stor del av den grönska och lummighet som finns inom området och bidrar till dess karaktär idag.

Planområdet och dess omnejd har idag många kvalitéer. Närheten till Huddinge centrum, pendeltågsstationen och busshållplatser skapar goda förutsättningar för ett hållbart resande och en god bostadsmiljö. Närheten till handel och offentlig service kan bidra till ett enklare vardagsliv för de boende i området.

I norr ansluter planområdet till en öppen lamellhusbebyggelse, en medeltät stadsbebyggelse med fokus på bostäder med utblickar och grönska i en luftig bebyggelsestruktur. Lamellhusområdet gränsar i sin tur till villabebyggelse. Öster om planområdet finns ett kolonilottsområde som avgränsar planområdet från befintligt villaområde österut.

Utvecklingen söder om området inom Storängens industriområde innebär att karaktären av området kommer att förändras och bli mer stadsmässig.

Området ligger i en gränsson som skapats mellan den nya bebyggelsen som byggs och planeras inom Storängen och den äldre och mer glesa bebyggelse som finns mot norr/väst. Detta innebär att platsen blir en viktig del i övergången från tät kvartersstruktur till befintliga bostadsområden.

I direkt anslutning till planområdet, söder om Apelvägen planeras för en ny skola, förskola, bollplan, park- och naturområde inom detaljplan för del av Aspen m.fl. Redan idag finns flertalet skolor och förskolor i planområdets närhet.

Nya kopplingar och stråk kommer att tillkomma i anslutning till området inom andra pågående projekt och flertalet befintliga kopplingar kommer att förstärkas och rustas upp för att skapa tydligare gaturum och öka tillgängligheten mellan målpunkter. Detta innebär att planområdet påverkas av flertalet processer som angränsar området.

Kolonilottsområdet som ligger intill planområdet arrenderas av Hörningsnäs odlingslotsförening. Området utgör en plats med rekreationsvärden och pedagogiska värden. Koloniområdet nås från Centralvägen och Apelvägen. Kolonilottsområdet saknar dock en tydlig entrépunkt och är otydligt avgränsat.

Genom området går idag Hörningsnäs vägen, en smal bilväg som sträcker sig från Apelvägen vidare upp genom planområdet, centralt i området finns en naturbevuxen kulle som upplevs som lummig men privat. Platsens topografi bidrar till att delar av planområdet kan upplevas som privat och svårtillgängligt för allmänheten. Apelvägen som sträcker sig i öst-västlig riktning är idag främst en angoringsgata för befintliga bostäder. Gatan är idag en återvändsgata där delar av gatan saknar gångbana.

Planområdet sett från ovan

Hörningsnäs vägen sett från Apelvägen

Hörningsnäs vägen sett från Centralvägen

Befintlig villa inom planområdet

Vy mot Apelvägen sett från Centralvägen

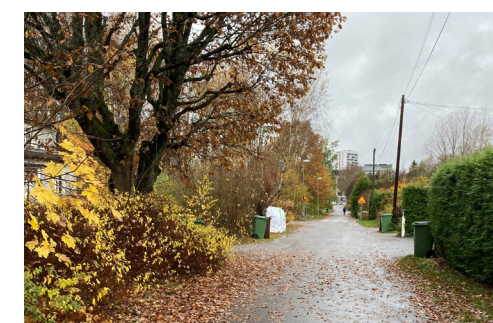
Vy mot Förrådsvägen sett från Centralvägen

De nya kvarteren sett från Centralvägen

Gångväg längs med angränsande kolonilottsområde. Östra delen av Apelvägen sett från Lännavägen

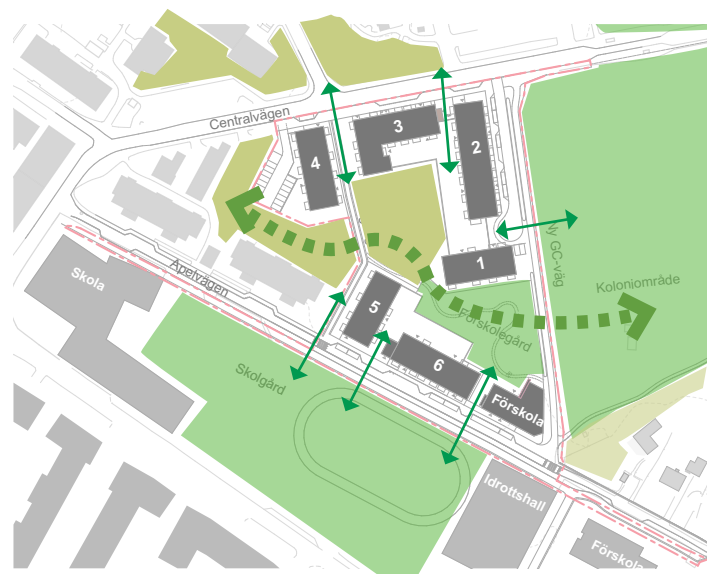

4. Stadsbyggnadsidé

Områdets gestaltning bygger på och förstärker det som redan finns på platsen - kontrasten mellan de urbana gatorna och naturmarken på kullen. Det blir en kontrast i många aspekter, från det hårdgjorda till det gröna, från det livliga till det lugna, från det plana till det kuperade.

Området ligger i en gränsszon som skapats mellan den nya bebyggelsen som byggts inom Storängen och den äldre och mer glesa bebyggelse som finns i norr/väst. Detta innebär att platsen blir en viktig del i övergången från tät kvartersstruktur till befintliga villor och lamellhus.

I enlighet med kommunens arkitekturstrategi utgår förslaget från platsen. Den nya bebyggelsen syftar till att utveckla och bevara naturkaraktären som finns på platsen. Den kuperade topografin bevaras, och kullen blir ett grönt rum och mötesplats för de boende i kvarteret. Den mer stadsmässiga kvartersbebyggelsen kopplas till villaområdet och koloniområdets grönska genom att omsorgsfullt inpassa lamellhus i terrängen med öppna släpp för grönska och ljus. På så sätt bibehålls områdets lummiga intryck i en mänsklig skala samtidigt som tydliga stadsrum bildas och bidrar till att bibehålla och öka tryggheten på platsen.

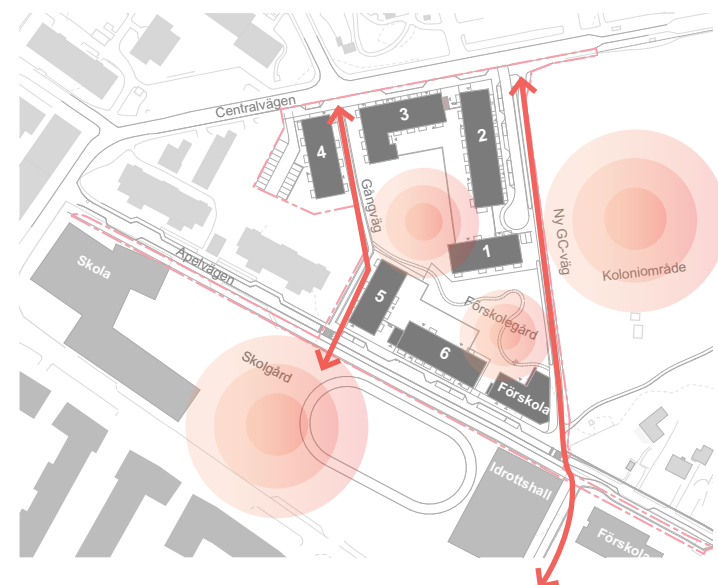

Grönska i fokus

Bebyggelsen har utformats för att ta vara på platsens nuvarande karaktär och topografi så att den gröna kullen i områdets mitt bevaras och ansluter till de nya gårdarna. Mellan byggnaderna får man från gatorna inblick mot gården och dess grönska och solljus som faller ut på gatan.

Byggnaderna placeras längs gatorna, med den gröna kullen centralt i området, så att ömsom långsida ömsom gavel möter gatorna utåt. På bostadsgårdar, förgårdsmark och i gaturummen föreslås buskage, träd och planteringar för att bibehålla områdets lummiga karaktär och varierade topografi.

Förskolans gård öppnar sig mot koloniområdet i öster, det ger ljus, luft och utblickar till båda områdena samt skapar både ett visuellt och ekologiskt samband mellan gården och kolonilotterna.

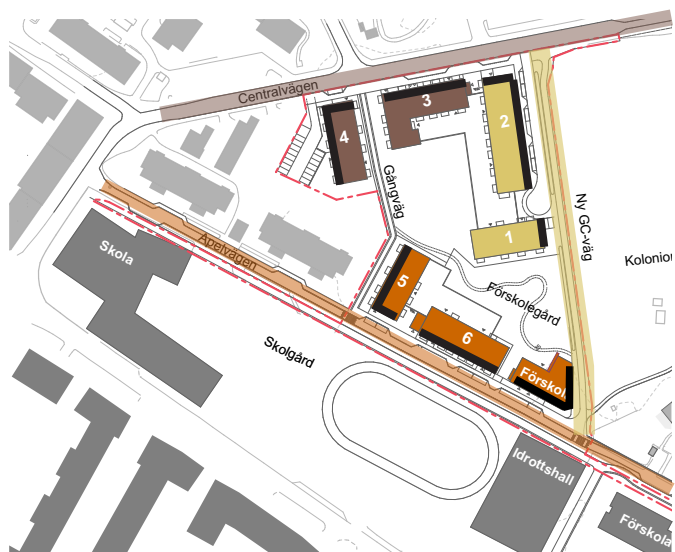

Aktiva och rekreativa stråk

Det ska vara tydligt och tryggt att ta sig genom området samtidigt som det ska finnas plats för spontanitet och lekfullhet. Den gamla bilvägen genom området formas om till en rekreativ gångväg genom den bevarade naturen. Det skapas också mer informella gångstråk över gårdar.

Gång- och cykelvägen på östra sidan av området mellan Centralvägen och Apelvägen stärker en redan befintlig koppling mellan skolområdena norr om Hängbjörken och kommande skolområde i Aspen.

Variation inom en sammanhållen helhet

De tre gatorna Centralvägen, Apelvägen och den nya angöringsgatan skiljer sig åt i sin karaktär. De har olika dignitet, funktion och bebyggelse och bebyggelsen utmed respektive gata anpassas därefter. Beroende på vilken gata fasaderna vänder sig mot utformas bebyggelsen med tanke på omgivningens förutsättningar. Det blir en distinktion mellan Centralvägen, som med sina två filer leder mot Huddinge centrum och mer tät stadsmässig bebyggelse, mot den nya gång- och cykelvägen, vars närmsta granne är kolonilottsområdet, och i söder den enkelriktade Apelvägen som sträcker sig igenom ett kommande skolområde och leder vidare mot lummiga villaområden.

- Centralvägen föreslås få en stramare, färgmässigt dovre och stadsmässig utformning som knyter an till de mer centrala delarna av Huddinge.
- För Apelvägen föreslås ett lugnare och välkomnande uttryck i utformningen, exempelvis genom att entréer markeras. Utformningen utgår från en grönskande utformning med balkonger och uteplatser på grön förgårdsmark.
- För bebyggelsen mot kolonilotterna föreslås en mer intim utformning med större andel uteplatser på bottenvåning och mycket grönska vid såväl angöringsplatser som i förgårdsmark.

Bebyggelsen bildar tillsammans ett enhetligt kvarter som alla har sin karaktär men inom ramen för det gemensamma. Gården har en liknande utformning för alla huskroppar och bildar här en sammanhållen helhet. Kulörerna i fasaderna harmonierar med varandra och är i liknande material såsom tegel och trä med undantag i detaljering. Förgårdsmarken utformas utifrån de omgivande miljöerna men alltid med omsorg i detaljer och med mycket grönska i olika former. På så sätt utformas alla byggnader med variation men inom en sammanhållen helhet.

5. Planförslag

Planförslaget rymmer 275 lägenheter i sex flerbostadshus samt en förskola i två våningar för 80-100 barn med tillhörande gård på ca 2000 kvm. Inom området föreslås en generell skala på sex våningar mot gata och fem våningar mot gården i enlighet med utvecklingsplanens intentioner om en högre täthet.

Övergripande struktur

Bebyggelseförslagets idé bygger på att plocka upp och bygga vidare på den öppna lamellhusbebyggelsens karaktär som kontrast till den stadsmässiga bebyggelsen med slutna kvarter i kommande delar av Storängen samt centrala Huddinge. På så sätt bidrar formen på byggnaderna och dess placering till den gradvisa övergång från stadsmässig bebyggelse i centrala delarna av Huddinge till koloniområdet och småskaliga villakvarteren.

Byggnaderna har en geometriskt enkel grundform, med gedigna material och detaljer - inspirerad av omgivande äldre lamellhusbebyggelse och Storängens industriområde.

Byggnaderna och entréer mot Centralvägen och Apelvägen är placerad mot de allmänna gatorna för att förstärka respektive gaturum och skapa en mer stadsmässig karaktär. Mot gården är bebyggelsen mer sluten för att skapa en privat känsla.

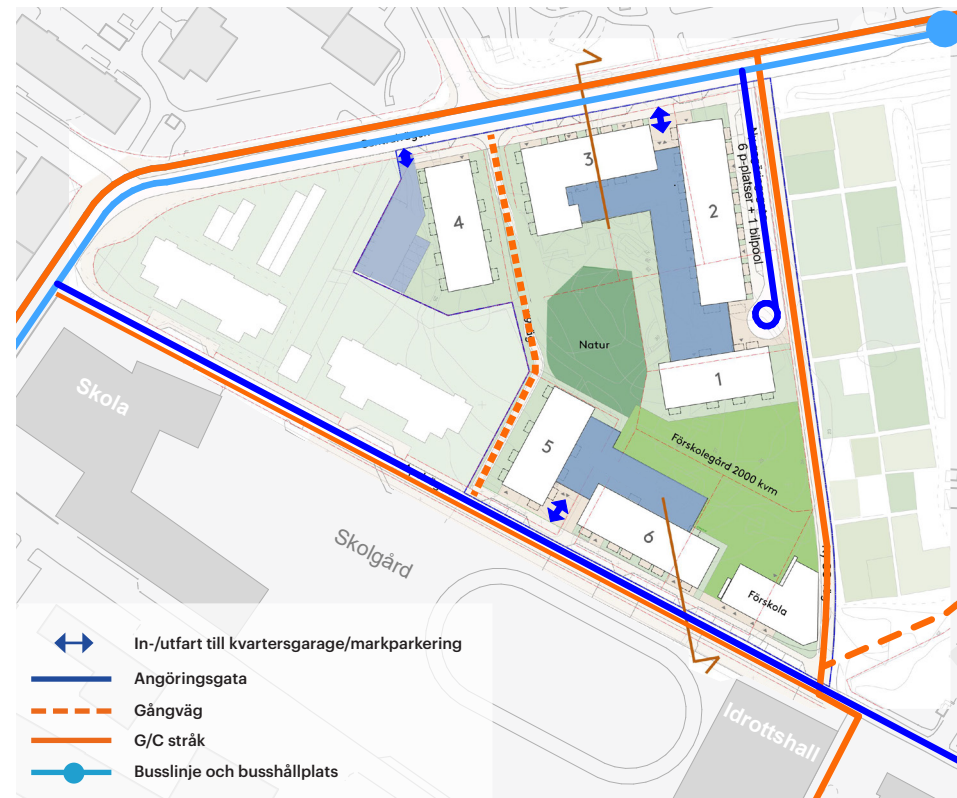
Flera släpp mellan byggnaderna synliggör gårdarna, grönskan och den allmänna gångvägen och bidrar till grönska, ljus och utblickar mellan bebyggelsen. För att skapa en variation i gaturummet varvas gavelmotiv med fasadens långsida mot gaturummet.

Strukturen möjliggör att en del av befintliga träd och vegetation kan sparas. I planens mitt bevaras grönkullen från bebyggelse och delar av det befintliga lövträdsbeståndet kan undvaras exploatering. Förskolan med tillhörande gård är placerad i anslutning till koloniområdet vilket bidrar till att grönskan fortsätter från koloniområdet in på förskolegården och vidare mot grönkullen.

Den nya gång- och cykelvägen längs kolonilotterna syftar till att förstärka det befintliga stråk som går från villaområdena i Solgård och Sörskogen till de skolor och förskolor som är belägna norr om planområdet. Stråket bidrar även till att rama in och förbättra kolonilottsområdet som målpunkt. Gång- och cykelvägen kopplas ihop med ett övergripande stråk som går längs med de pågående planerna i Aspen och Storängen etapp 4.

Både Apelvägen, Centralvägen och det nya gång- och cykelstråket bidrar tillsammans med den nya bebyggelsen till mer upplysta, befolkade och tryggare gaturum. Genom tillskapande av gång- och cykelbanor längs Apelvägen förbättras även trafiksäkerhet längs gatan.

Centralt i området skapas en ny gångväg för allmänheten som bidrar till alternativa vägar att ta sig mellan Apelvägen och Centralvägen.

Sektion, Lindberg Stenberg

6. Gestaltning av kvartersmark

Bebyggelsens utformning

Bebyggelsens karaktär

Områdets gestaltning bygger delvis på omkringliggande bebyggelsekvaliteter och värden. Släpp mellan husen tillskapas likt de närliggande lamellhusen för en öppen och ljus bebyggelse som man genom gena stråk enkelt kan passera igenom. Bebyggelsen placeras i anslutning mot gata för att skapa en mer stadsmässig karaktär. Delar av den befintliga naturen, fruktträd och topografin avses bevaras för att knyta an till de omkringliggande villaområdena. Inspiration av material och färgsättning har tagits från omkringliggande bebyggelse.

Det genomgående fasadmaterialet föreslås vara tegel, som sedan varierar i kulör, fogbruk och detaljering. Kulörerna harmonierar med varandra genom hela kvarteret men varierar beroende på placering och omgivning. Fasadhöjden, sockelvåningarna och gavlarna förändras beroende på placering mot gata, men ändå med en sammanhållen struktur. Balkonger används för att variera fasaden med tanke om närmiljön men placeras också beroende på väderstreck.

Bebyggelsens skala och volymer

Genomgripande medger planen en bostadsbebyggelse på 6 våningar men där gården ansluter till kullen är det 5 våningar för att ge en mer intim skala. Med en viss variation i takfotshöjd och riktningar med gavlar och långsidor skapas en dynamik som även förstärks av tegelkulörer och detaljering.

Gaturum och bottenvåningar

Entréer och portar har uppglasade partier som skapar en välkomnande känsla och ljus under kvällar och mörka årstider. I ögonhöjd finns extra omsorg om portar, entréplatser och detaljer vid släpp mellan husen. Bottenvåningen med bostäder är förhöjd och uteplatser ordnas

på förgårdsmark. Dessa varierar med cykelställ och sittplatser vid entréer. Sockelvåningarna markeras mot Centralvägen och Koloniområdet för att vid Apelvägen, som inspireras mer av befintliga villaträdgårdar, ha en mer informell utformning där samma tegelkulör får gå ner i mark och därmed samspelar mer med förgårdsmarken och gården. Här markeras i stället entréerna.

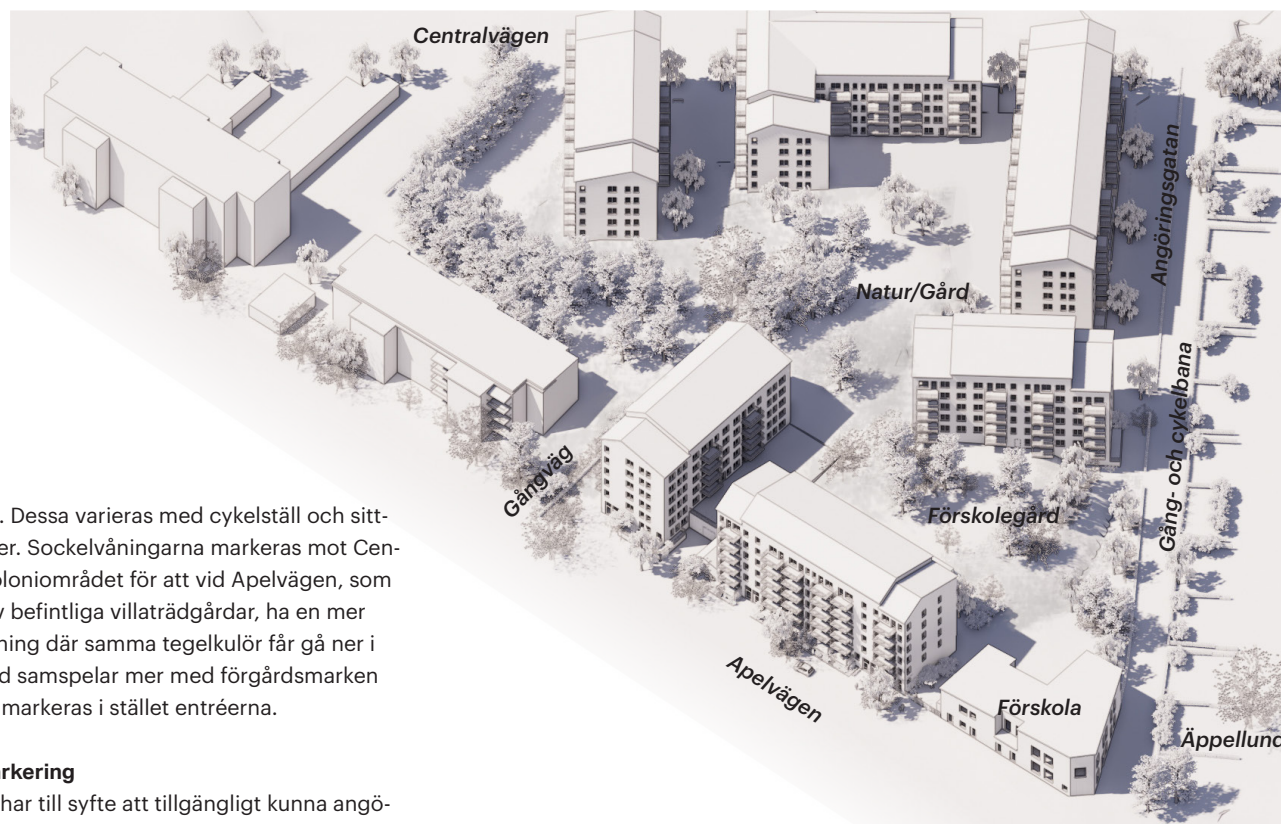
Angöring och parkering

Angöringsgatan har till syfte att tillgängligt kunna angöra bostäderna längs med koloniområdet. Gatan är smal för att hålla farten låg och innehåller angöringsfickor, gatuträd, gångbana samt bostädernas förgårdsmark med uteplatser och gröna planteringar. Gatuträden planteras i skelettjord som också renar och fördröjer kvartersgatans dagvatten. Mellan gatan och den nya gång- och cykelvägen anläggs ett planterat krossdike som avskärmas från gatan med en kantsten eller ett lägre planteringsstaket. Belysningsarmaturer samordnas med motsvarande på allmän plats.

Bilparkering för bostäder kommer lösas i två garage under delar av bostadsgårdarna samt på en mindre mark-

parkering i nordväst. I garagen ordnas parkering för rörelsehindrade. Från Centralvägen nås det större garaget för hus 1-4 och från Apelvägen nås det mindre garaget för hus 5 och 6. Ett antal markparkeringsplatser finns inom planområdet med tillhörande bilpoolsplatser. Antal bil- och cykelparkeringar har beräknats enligt Huddinge kommuns parkeringsprogram med mobilitetsåtgärder.

Besökare för boende parkerar på kvartersmark, exempelvis i parkeringsfickor längs den nya angöringsgatan. Besökare till förskolan kommer att kunna stanna i parkeringsfickor längs Apelvägen. På allmän platsmark anordnas även angöring avsedda för leveranser och avfallsfordon.

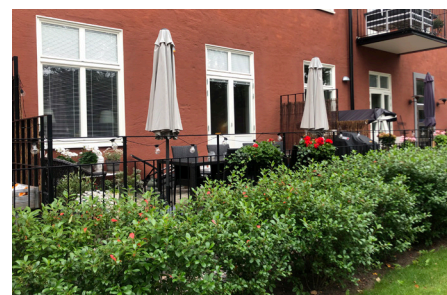

Volymillustration,
Lindberg Stenberg

Gårdsmiljöer

Gemensamma kullen

Naturkullen i områdets mitt blir en gemensam yta för de nya bostadshusen. Träddungen och befintliga buskage rensas upp från sly och blir en plats för naturlig lek och för att förstärka grannskapet. En allmän gångväg knyter ihop kvartermarkern från Centralvägen i norr via kullen till Apelvägen i söder.

Avskärmning av uteplats

Gemensamma ytor

Småbarnslek

Bostadsgårdar

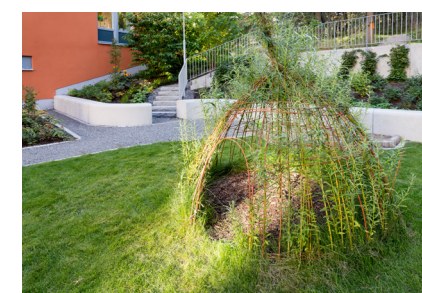
Bostadsgårdarna blir steget mellan den hårdgjorda gatan med delvis grön förgårdsmark och naturkullen. Här finns trädgården, den av människan formade naturen. Närmast husen finns privata uteplatser omgivna av häckar och gångvägar till gemensamma sittplatser, småbarnslek och odlingslådor omgivna av prydnadsbuskar och mindre blommande träd.

Odling

Gemensamma sittplatser

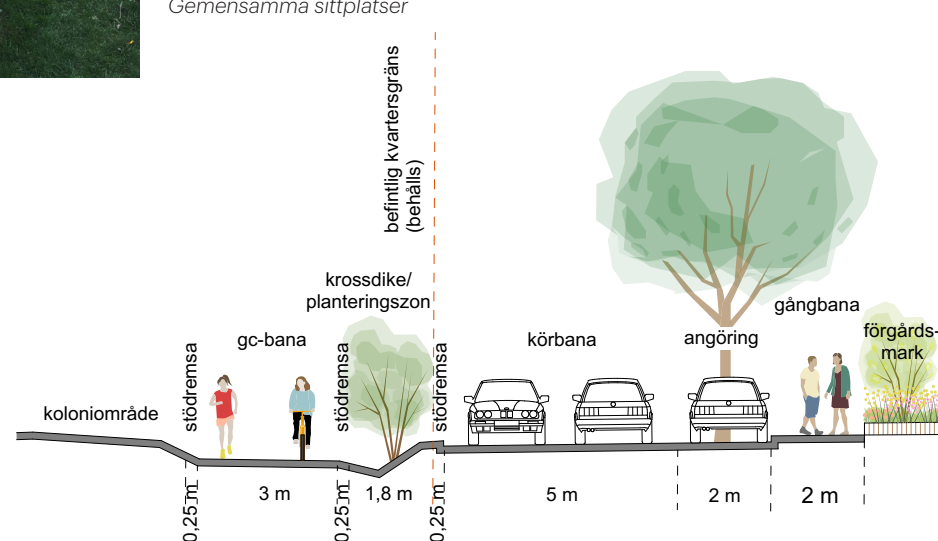

Naturnära lek

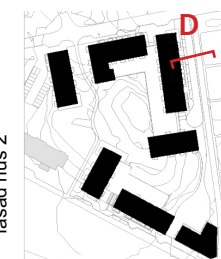
Byggnaderna ligger i souterräng och bostadsgårdarna till hus 1-3 och 5-6 är placerade på ett upphöjt gårdsbjälklag ovan garagen. Detta gör att gårdarna kan få plana lättanvända ytor och ändå kan ansluta till naturmarken i huvudsak utan stora höjdskillnader.

Dagvatten

Taken lutar till största delen inåt gårdssidorna och regnvatten tas ner och fördröjs i gårdarnas planteringsytor. Gårdsbjälklagen lutar ner mot krossdiken mellan bostadsgårdarna och naturmarken. Takytor som lutar mot Centralvägen respektive Apelvägen renas och fördröjs i förgårdsmarken. Längs angöringsgatan planteras träd i en skelettjord som också hanterar dagvattnet från tak, förgårdsmark, gångbana och körbana.

fasad hus 2

Bebyggelse mot Centralvägen

Bebyggelse mot Centralvägen möter lamellhus och en tätare nybyggd kvartersstruktur med närhet till Hud-dinge centrum. Den nya bostadsbebyggelsen bildar fasad mot Centralvägen samtidigt som den är uppbruten med släpp mellan husen. I släppen skymtar den gröna gården och man kan röra sig in i kvarteret till den trädbevuxta kullen i områdets mitt via en allmän gångväg.

Från Centralvägen angör man bebyggelsens entréer och det finns infart till garage och möjlighet att stanna med sopbil vid miljörum. I hus 3 och 4 finns cykelverkstäder i ljusa rum och i bottenplan finns gott om cykelplatser.

Bostadsbyggelsen är sex våningar mot gata och fem mot gård. Taklandskapet har en viss variation i takfot och vänder ömsom gavel ömsom långsida mot gatan. Den här bebyggelsen är vänd mot staden och ska ha

en stadsmässig karaktär, både i form av fasadgestaltning och på förgårdsmark. Sockelvåningen förstärks genom en mörkare kulör och med en detaljering i teglet. Bebyggelsens fasad är mörkt brunrött tegel i varierande kulörer med rostbruna detaljer som även går igen i markplaneringen. Balkonger är placerade främst mot gården i söder vilket även bidrar till att förstärka det stadsmässiga gaturummet mot Centralvägen.

Där gångvägen börjar finns en entréplats med mötesplatser, sittbänkar och natur. På bottenvåningen finns uteplatser där boende kan vistas utomhus. Förgårdsmarken förstärker den stadsmässiga karaktären. Kanter i trögrostande stål runt planteringsytorna och de upphöjda uteplatserna ger ett enhetligt intryck ihop med fasadernas brunröda toner.

Växterna har en strikt välordnad karaktär som bildar en formstark grön stomme med inslag av blomning i vitt.

Angöringsgata

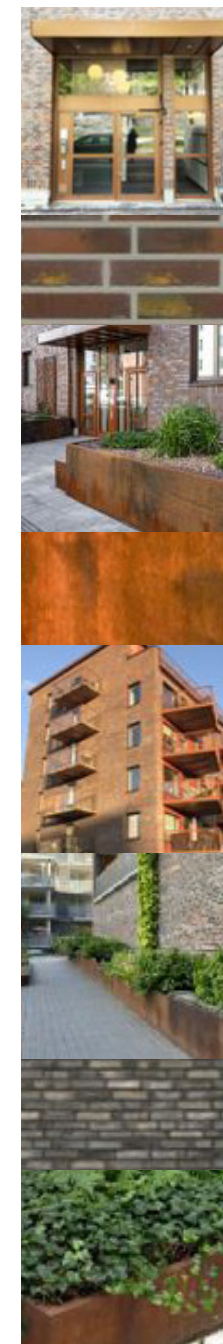
Hus 2

Garage

Hus 3

Gångväg

Hus 4

Referensbilder material och färgpalett

Bebyggelse mot koloniområde

Husen i öster vänder sig mot de befintliga kolonilotterna och den glesare villabebyggelsen. Mellan Centralvägen och Apelvägen bredvid kolonilotterna planeras för en ny gång- och cykelväg. Stråket leder fram till den nya förskolan och skolområdet söder om Apelvägen.

De två byggnadskropparna med bostäder angörs via Centralvägen från en ny angöringsgata. Mot Centralvägen finns även ett miljörum. Mellan de två byggnaderna ser man gården och den trädbevuxna kullen, här finns också en gång mellan husen. I söder ligger den nya förskolan vars gård som öppnar sig mot koloniområdet i öster.

Bostadsbebyggelsen är sex våningar mot gatan och fem mot gården, förskolan har två våningar. I bottenplan på hus 2 finns ett stort cykelrum och vid entréerna finns plats att parkera sin cykel eller sitta ned på en bänk.

Taklandskapet har viss variation i takfot. Uteplatser med vildvuxen grönska finns för boende att avnjuta. Flera balkonger vetter mot koloniområdet. Bebyggelsens fasad är ljus grågul i varierande tegelfärger och ljusa detaljer. Mot det grågula teglet varieras trä i fasad vid balkongerna för att ge en varm ombonad känsla. Sockeln förstärks i en ljusare enhetlig kulör vilken även håller samman byggnaderna vars färger kan variera ovan sockel.

Förgårdsmarkens växtlighet har en vildare karaktär för att knyta an till odlingsområdet. Här växer färgsprakande yviga perenner med ängskänsla. Mot fasader och mellan uteplatser finns spaljéer i trä med klätterväxter. Murar kring upphöjda uteplatser föreslås kläs in i träribbor. Här finns chans att odla och för växtligheten att ta plats.

Apelvägen Förskola

Hus 1 ▲

▲

Hus 2

▲

Centralvägen

Referensbilder material och färgpalett

Bebyggelse mot Apelvägen

Vid Apelvägen ligger två huskroppar med bostäder - en gavel och en långsida tillsammans med förskolans servicesida. Mellan byggnaderna och de befintliga bostadshusen i väster, leder en gångvägen upp på naturkullen.

På Apelvägen kan man angöra bebyggelsens entréer och det finns infart till garage. Möjlighet att stanna med sopbil finns vid miljöhus och förskolans inlastning. Närmast förskolan ligger ett uppglasat cykelrum och cykelverkstad med plats för bland annat lådcyklar och verkstadsbänk.

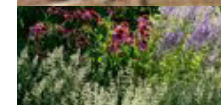
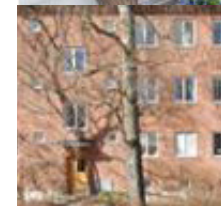
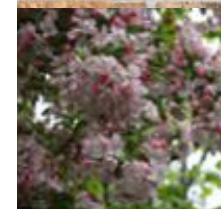
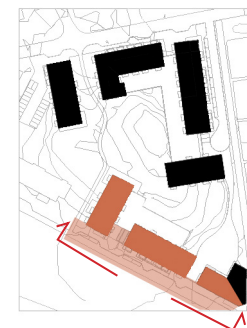
Bostadsbebyggelsen är sex våningar mot gatan och fem mot gården. Förskolan är lägre för att trappa ner skalan i mötet med koloniområdet och villorna. Taklandskapet har viss variation i takfot.

Här är bebyggelsen inspirerad av grönska och lekfullhet som är och har varit central på platsen. Mot denna

södersida vetter många balkonger och flera uteplatser med grönska runt sig. Fasaderna vänder sig ut mot kommande skol- och förskoleområde.

Med sitt söderläge finns goda chanser för odling både på uteplatser, balkonger och förgårdsmark. Bebyggelsens fasader är i jordiga röda och gula toner i tegel. Vid balkonger är fasaden i trä, som färgas in i varma kulörer. Mot Apelvägen särskiljs inte sockelvåningen från resten av byggnaden, vilket ger ett mindre formellt intryck. Entréer markeras i form av ett ljusare tegel för att ge en välkomnande, trygg och hemtrevlig känsla.

Förgårdsmarken förstärker den gröna och lekfulla karaktären. Entréer markeras av små blommande prydnadsaplar för att knyta an till gatans namn. Klassiska trädgårdsväxter så som avenbokshäckar, rosor och blommande buskar och perenner ger en hemtrevlig front mot gatan. Murar, kanter och friser utgörs av tegel vilket kopplar ihop fasad och mark ytterligare.

Gångväg

Hus 5

Garage

Hus 6

Förskola

Referensbilder material
och färgpalett

7. Gestaltning av allmän plats

Tre gator omger bebyggelsen: de befintliga Apelvägen och Centralvägen som är allmänna gator och den nya angöringsgatan som blir kvartersmark. Längs angöringsgatan och vidare söderut byggs en ny allmän gång- och cykelväg som kopplar ihop Centralvägen med Apelvägen och kommer att bli ett viktigt stråk som skolväg. Ett övergripande tema som knyter an till befintlig plats är temat kring äpple med Apelvägen och odlingsområdets prägel för området samt planerad äppellund vid kolonierområdets entré.

Apelvägen

Apelvägen fungerar idag som en återvändsgata men blir efter den föreslagna ombyggnaden enkelriktad västerut. För att öka trafiksäkerheten och för att gatan ska fungera även för ny bebyggelse i Storängen behöver gatans utformning samt korsningspunkter mot Lännavägen och Centralvägen förbättras. Målsättningen är att utform-

ningen ska bidra till att trafiken på Apelvägen hålls fortsatt begränsad eftersom många barn kommer att röra sig i området. Längs med Apelvägen planeras nya målpunkter för barn inom detaljplanen för Aspen, så som förskola, skola och idrottshall. Gatans utformning har anpassats för att barn lättare ska kunna röra sig i och genom området. Det innebär att ytor för gång och cykel har prioriterats längs med hela Apelvägen för att säkerställa ett tryggt och trafik-säkert vägnät.

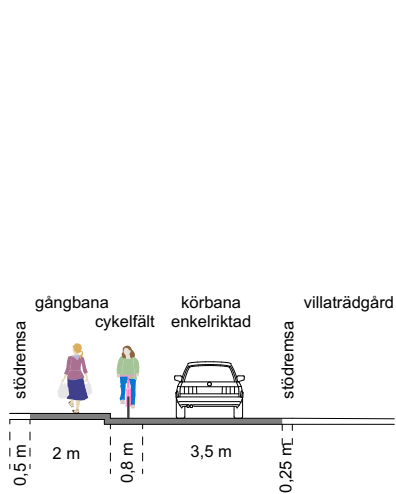
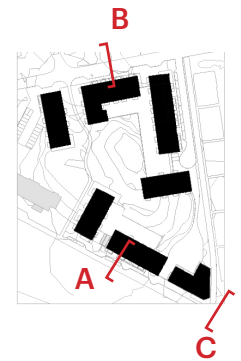
Apelvägens sektion varierar i bredd för gång- och cykelbana på grund av begränsningar kopplat till befintliga fastighetsgränser. Längs Apelvägens västra del, från Centralvägen fram till föreslagna förskola inom Aspen föreslås en gång- och cykelbana om 4 meter. Vidare österut föreslås ett cykelfält intill planerad gångbana på södra sidan, för de som cyklar i riktning mot Lännavägen. Cykling i riktning mot Centralvägen sker på körbanan i blandtrafik.

I en gemensam angöringszon placeras fickor för angöring, inlastning och avfall för både bostäder och förskola ut. En ny allmän gångväg blir en tydlig gräns mot bostädernas privata förgårdsmark, som här är bred och planterad för att förstärka gatans gröna uttryck.

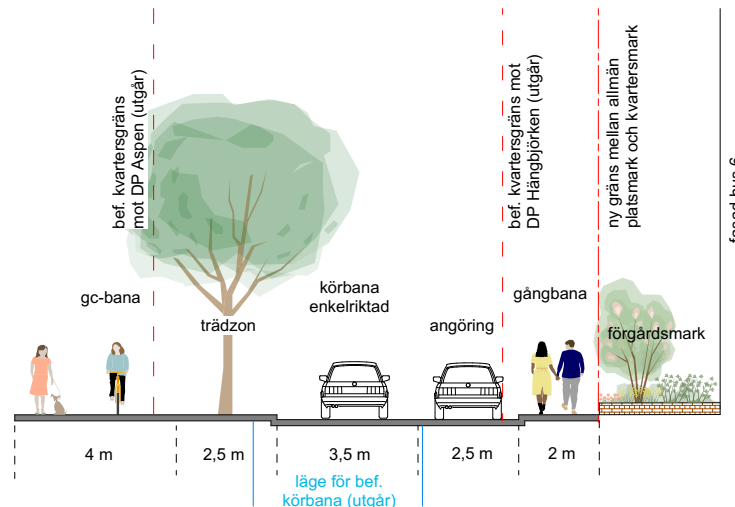
Centralvägen

Centralvägen behålls till största delen i befintlig utformning och kompletteras bara söder om körbanan med fickor för angöring och avfallshantering samt en gångbana. Då marken innehåller ledningar är det inte möjligt att plantera träd längs vägen.

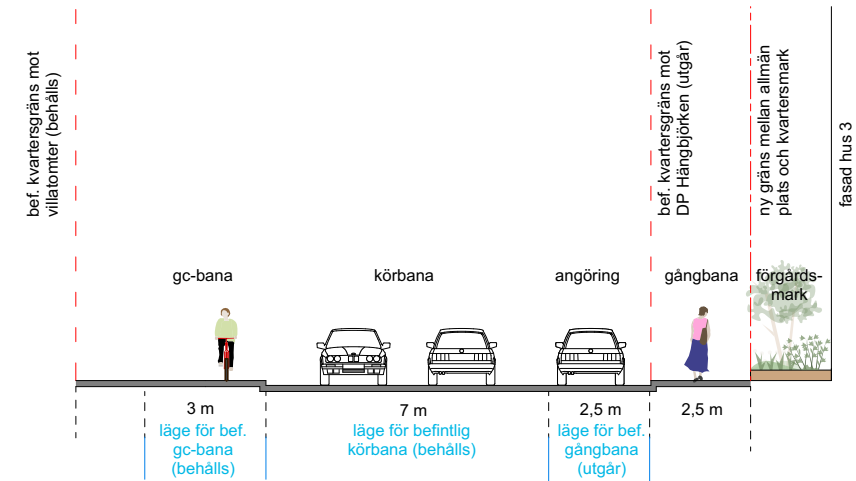
Bostäderna möter gatan med entréytor och förgårdsmark innehållande både uteplatser och gröna ytor för omhändertagande av dagvatten. I släppen mellan byggnaderna placeras träd som kommer gaturummet till godo.

SEKTION C-C, APELVÄGEN ÖSTRA

SEKTION A-A, APELVÄGEN VÄSTRA

SEKTION B-B CENTRALVÄGEN

Gångvägen

Hörningsnäsvägens nuvarande gata ersätts med ett bilfritt gångstråk mellan Centralvägen och Apelvägen. Gångvägen bidrar till att skapa en gen och trafiksäker koppling. Mot fastigheten Asken 3 planeras ett dike längs med gångvägen.

Gång- och cykelvägen

Gång- och cykelvägen längs med koloniområdet planeras för att förstärka det befintliga stråket i nord-sydlig riktning.

För att skapa mervärde av dagvattenhanteringen ska dagvattendiket längs med den allmänna gång- och cykelvägen förse med gröna värden. I diket planteras ängsvegetation för att skapa en växtplats för så många olika arter som möjligt som gynnar den biologiska mångfalden. I samband med det blågröna stråkets närhet till koloniområdet finns det möjlighet för insekter och pollinering att spridas mellan dessa platser och vidare in på bostadsgårdarna och förskolans gård. Vegetationen längs med gång- och cykelvägen ska väljas med särskild tanke kring biologisk mångfald, pollinering, odling kopplat till pedagogik samt årstidsväxlingarnas skiftningar. Val av vegetation ska även ta särskild hänsyn till att barn passerar och vistas längs stråket.

Kolonilottsområdet

Koloniområdet är idag öppet för allmänheten men föreslås få en enhetlig inramning för att tydliggöra var in- och utpassering sker. Vid Apelvägen föreslås en entréplats med sittplatser i en äppellund. Här kan förskoleklasser och andra besökare eller förbipasserande stanna till för en paus. Därifrån leds man vidare in i koloniområdet som föreslås omgärdas av staket, portaler och grindar.

Referensbilder entré till kolonilottsområdet

Illustration entré kolonilottsområdet, AFRY

8. Gestaltning av förskola och förskolegård

Bebyggelsens utformning

Inom planområdet i sydöst planeras en förskola i två våningar med fyra till fem avdelningar med tillhörande förskolegård som breder ut sig uppåt kullen.

Förskolan sträcker sig från hörnet av området mot Apelvågen i syd och mot det nya gång och cykelstråket i öster. Förskolans huvudentré ligger på gårdssidan.

Utformning och gestaltning av byggnaden sker i ett senare skede i samband med att förskolan markanvisas.

Karaktär

Gestaltningen av förskolan ska harmoniseras med den nya bostadsbebyggelsen. För att området ska ge ett samstämt helhetsintryck föreslås förskolans huvudsakliga fasadmaterial likt övrig bebyggelse att vara tegel samt trä. Med stora fönster och anpassad arkitektur får förskolan en lekfull och modern karaktär.

Parkering och angöring

Förskolans huvudentré vetter mot gården. Angöring med bil för hämtning och lämning av barn sker från Apelvågen, samordnat med leveranser i angöringsfickor. Föräldrar kan lämna barnen direkt på gården via gång- och cykelvägen som går mellan Centralvägen och Apelvågen.

Bilparkering för personal på förskolan ska inrymmas på kvartersmark tillhörande intilliggande bostäder. Dessa kommer under kvällar och helger, kunna samnyttjas av besökare till de boende eller angöring.

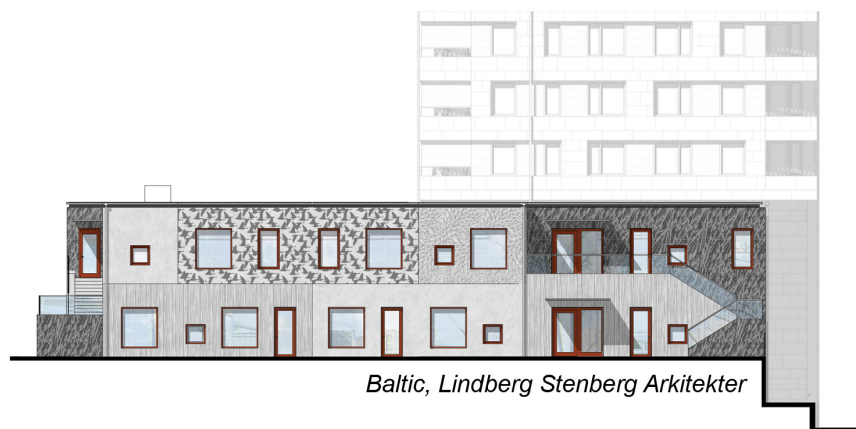
Paletten, Tham & Videgård

Baltic, Lindberg Stenberg Arkitekter

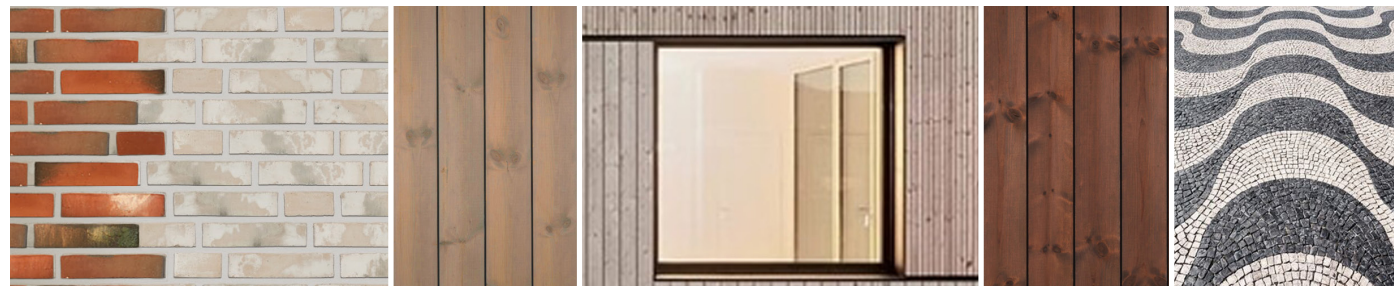

Vendelsö Hage, LINK

Baltic, Lindberg Stenberg Arkitekter

Referensbilder förskola

Möjlig material- och färgpalett som harmonierar med restreterande bebyggelse inom planområdet

Förskolegård

Förskolans gård är gestaltad utifrån indelningen av zoner: den trygga zonen, den vidlyftiga zonen och den vilda zonen. Byggnadens placering på den nedre delen av tomten gör att området närmast huset är plan och lättillgängligt, medan landskapets stigning upp mot kullen erbjuder ökade utmaningar för de lite större barnen. I samband med framtagandet av planhandlingarna har en lekvärdesutvärdering gjorts i enlighet med kommunens riktlinjer för lekqualitéer i "Riktlinjer för storlek på friyta vid förskola och skolor." Lekvärdesutvärderingen utgör en bilaga till planhandlingarna.

Den trygga zonen

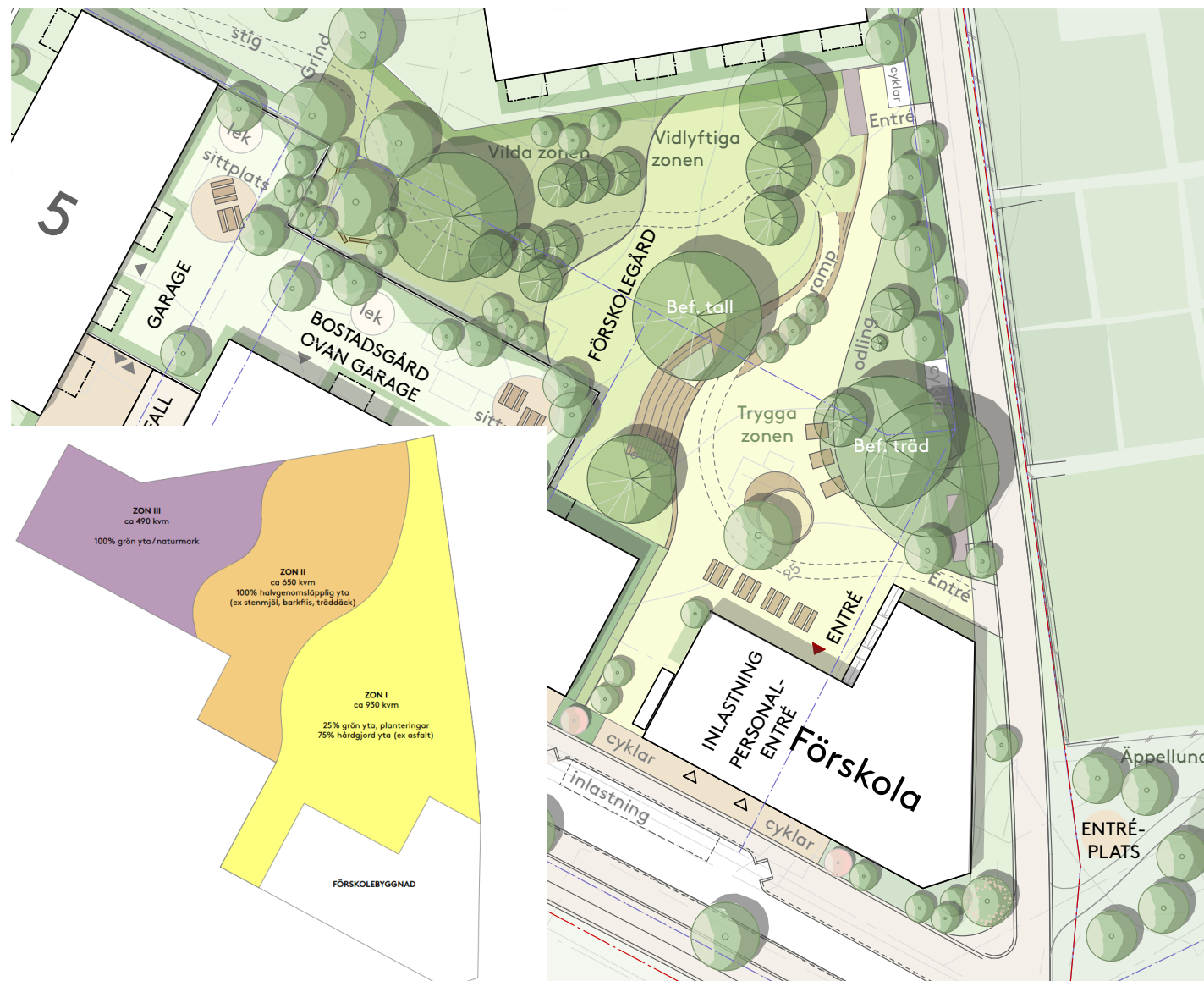
Den trygga zonen är placerad närmast byggnaden på plan mark och ska förmedla trygghet, lugn och ro. Här finns förutom förskolans entréplats för sandlåda, utomhusateljé och lekhus. Här finns plats för odlingslådor och naturpedagogik. Odlingsmöjligheten kan med fördel ses i samband med intilliggande koloniområde och föreslagna äppellund. I slänten byggs några sittgradänger upp, som gör att den plana ytan även kan användas som scen eller samlingsplats. På platsen finns ett flertal befintliga träd som med fördel kan bevaras och berika gården.

Den vidlyftiga zonen

Via en slingrande gångväg nås nästa nivå, den vidlyftiga zonen. Här används gårdens lutning till att stimulera rörelse av olika slag, till exempel balanslek, klättring och rutchkana. Några befintliga äppelträd finns inom zonen som kan bevaras för blom, frukt eller som klätterträd.

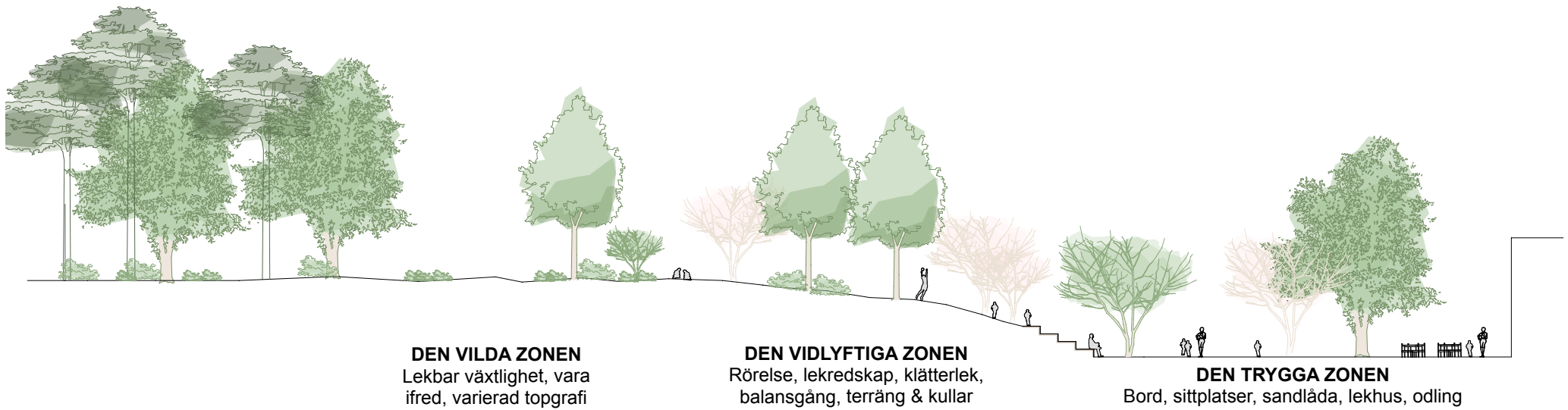
Den vilda zonen

I gårdens västra del, nära naturkullen, återfinns den vilda zonen. Här kan växtligheten vara tätare och bestå av tåliga och lekbara buskage som stimulerar till fantasilekar. Varierad topografi är bra liksom möjligheter att bygga med löst material som grenar och annat växtmaterial.

Exempel på zonindelning av förskolegården

Förskolegård, förslag på utformning indelad i zoner

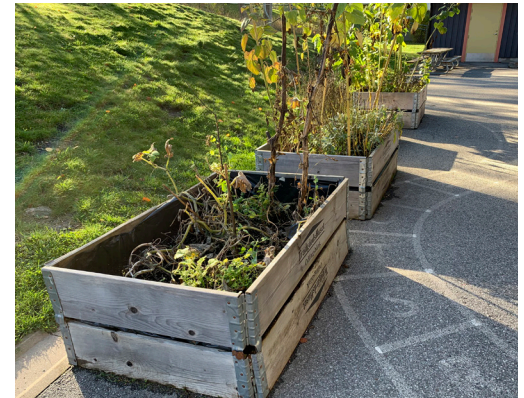
Lek med naturmaterial

Lekbara buskage

Naturtema

Odling